

Höst- och vårbehandling mot åkerven och örtogräs i höstvetete

Karin Jahr, Växtskyddscentralen Linköping

Om försöken (ÖSF)

I årets försök jämfördes olika preparat, preparatblandningar och spruttidpunkter. Ett icke registrerat preparat ingick, Atlantis som innehåller två olika sulfonyleureor, jodsulfuron (ingår i Hussar) och mesosulfuron (ny aktiv substans).

Försöken låg i fält sådda med sorten Harnesk respektive Olivin. Harnesk har en strårlängd på 72 cm och Olivin 87 cm. Kortare sorter släpper igenom mer ljus och konkurrerar därmed sämre mot ogräsen. Skördenivån har dock stor, kanske till och med större, betydelse.

Behandlingarna har utförts vid två tidpunkter, en på hösten och en på våren.

I tabell 1 och 2 redovisas resultat från två försök 2007. I tabell 3 redovisas en sammanställning av resultat från 5 försök 2006-2007 i D- och E-län.

Observera att antal försök där olika ogräsarter ingått inte är lika många, ju fler försök och ju högre ogräsmängd (g/m²) desto säkrare resultat.

Ogräseffekt (ÖSF)

Förekomsten av åkerven i försöken var 196 respektive 256 g/m². Effekten mot åkerven blev mycket god efter samtliga behandlingar förutom efter den lägre dosen av Bacara enbart på hösten (led 2). Det föreligger inte någon skillnad i effekt mellan att behandla mot åkerven på hösten eller på våren, under förutsättning att rätt preparat och dos har valts.

Samtliga behandlingar gav en god effekt mot "samtliga örtogräs". Samtliga behand-

lingar gav en mycket god effekt mot våtarv, som dominerade bland örtogräsen.

I flerårssammanställningen, se tabell 3, var effekten mot åkerven mycket god efter samtliga behandlingar förutom efter den lägre dosen av Bacara enbart på hösten (led 2). En höstbehandling gav klart bäst effekt på viol, vilket även avspeglar sig i effekten mot "samtliga örtogräs".

En delad behandling (höst och vår) har gett en mycket god effekt mot åkerven och samtliga örtogräs, se tabell 1, led 5-9 och tabell 3, led 4. Det är en intressant strategi med tanke på dels den mindre använda mängd preparat på hösten, när risken för utlakning är som störst, dels den goda bekämpningseffekt som uppnås. Det blir inte heller lika bråttom att komma ut tidigt på våren, eftersom ogräsen är tillbakasatta av behandlingen på hösten, utan man har större möjligheter att invänta optimala sprutbetingelser.

Skörderesultat (ÖSF)

En behandling gav relativt stora skördeökningar både 2007 (8-19 %) och 2006-2007 (24-27 %).

Skördeökningen efter en behandling var statistiskt säker jämfört med obehandlat för 31 av totalt 34 sprutade led. Mellan de olika behandlingarna var skördeskillnaden statistiskt säker i 3 fall, se tabell 2 och 3.

Det finns ingen skillnad i skörd mellan om behandlingen är gjord på hösten, på våren eller om man har gjort en delad behandling (höst och vår).

Slutsats (ÖSF)

- Det finns många olika preparatalternativ för att bekämpa åkerven med mycket god effekt.
- En delad behandling ökar möjligheterna att behövsanpassa vårbehandlingen och man kan lugnt invänta optimala sprutbetingelser.

Tabell 1. Plan L5-240. Åkerven och örtogräs i höstvetete, höst och vår. Ogräseffekter. Resultat från 2 försök 2007 i E-län.

Försöksled	Tidp.	Ogräs, rel.tal		
		Våtarv	Samtliga örtogräs	Åkerven
1. Obehandlat		100	100	100
2. 1,0 l Bacara	1	0	5	14
3. 1,25 l Bacara	1	0	3	2
4. 1,0 l Boxer+10 g Lexus+0,15 l Bacara	1	0	3	2
5. 0,5 l Bacara+	1			
75 g Hussar+0,5 l Renol	2	0	5	4
6. 0,5 l Bacara+	1			
100 g Hussar+0,5 l Renol	2	0	2	1
7. 0,5 l Bacara+	1			
150 g Hussar+0,5 l Renol	2	0	1	0
8. 1,0 l Boxer+0,2 l Bacara+	1			
6 g Monitor+1,3 tabl Harmony Plus+vtm	2	1	2	0
9. 0,3 l Bacara+	1			
60 g Attribut+120 g Hussar+vtm	2	0	4	2
10. 18,75 g Monitor+1,0 tabl Express+vtm	2	1	19	0
11. 0,3 l Bacara+200 g Hussar+0,5 l Renol	2	1	7	2
12. 0,3 l Bacara+100 g Atlantis+				
100 g Hussar+0,2 l Biopower	2	0	14	2
13. 75 ml Primus+12,5 g Monitor+vtm	2	2	9	1
14. 0,3 l Bacara+60 g Attribut+				
120 g Hussar+vtm	2	1	4	0
15. 18,75 g Monitor+0,8 tabl Ally+vtm	2	2	13	1
Antal försök		2	2	2
Ogräs g/m ² i obehandlat		79	226	122

Ogräs

**Tabell 2. Plan L5-240. Åkerven och örtogräs i höstvete, höst och vår.
Kärnskörd och fältuppgifter. Resultat från 2 försök 2007 i E-län och
2 försök 2007 i C-län.**

Försöksled	Tidp.	Skrikjädra Bålsta, C		Hånsta Vattholma, C		Vreta Söderg. Skänninge, E		Forsa Gård Mantorp, E	
		Skörd	Rel.tal	Skörd	Rel.tal	Skörd	Rel.tal	Skörd	Rel.tal
1. Obehandlat		7401	100	5153	100	7120	100	5270	100
2. 1,0 l Bacara	1	+1173	116	+2242	144	+1310	118	+550	110
3. 1,25 l Bacara	1	+1189	116	+2232	143	+1300	118	+560	111
4. 1,0 l Boxer+ 10 g Lexus+ 0,15 Bacara	1					+1270	118	+620	112
5. 0,5 l Bacara+ 75 g Hussar+ 0,5 l Renol	2					+1330	119	+810	115
6. 0,5 l Bacara+ 100 g Hussar+ 0,5 l Renol	2	+1011	114	+2708	153	+1120	116	+900	117
7. 0,5 l Bacara+ 150 g Hussar+ 0,5 l Renol	2					+1290	118	+430	108
8. 1,0 l Boxer+ 0,2 l Bacara+ 6 g Monitor+ 1,3 tabl Harmony Plus+ vätmedel	2					+1330	119	+640	112
9. 0,3 l Bacara+ 60 g Attribut+ 120 g Hussar+vtm	2	+836	111	+2407	147	+1130	116	+850	116
10. 18,75 g Monitor+ 1 tabl Express+vtm	2	+1032	114	+2457	148	+1360	119	+630	112
11. 0,3 l Bacara+ 200 g Hussar+ 0,5 l Renol	2	+1061	114	+2428	147	+1070	115	+710	113
12. 0,3 Bacara+ 100 g Atlantis+ 100 g Hussar+ 0,2 l BioPower	2	+1074	115	+2548	149	+1180	117	+1000	119
13. 75 ml Primus+ 12,5 g Monitor+vtm	2					+1250	118	+980	119
14. 0,3 l Bacara+ 60 g Attribut+ 120 g Hussar+vtm	2					+1250	118	+880	117
15. 18,75 g Monitor+ 0,8 tabl. Ally+vtm	2					+1280	118	+1120	121
LSD 5 %, kg/ha		421		724		320		600	
Sort		Harnesk		Olivin		Harnesk		Olivin	
Ogräsvikt örtogräs i obeh, g/m ²		283		489		256		196	
Ogräsvikt åkerven i obeh, g/m ²		52		53		182		63	
Behandlingsdatum 1		2006-10-12		2006-10-17		2006-09-29		2006-09-28	
Behandlingsdatum 2		2007-04-29		2007-04-29		2007-04-25		2007-04-25	

Tabell 3. Plan L5-240. Åkerven och örtogräs i höstvede, höst och vår. Kärnskörd och ogräseffekter. Resultat från 5 försök 2006-2007 i D- och E-län.

Försöksled	Tidp.	2006-2007		Ogräs, rel.tal		Samtliga örtogräs	Åkerven
		Skörd kg/ha	rel.tal	Viol	Våtarv		
1. Obehandlat		5720	100	100	100	100	100
2. 1,0 l Bacara	1	+1380	124	1	0	8	11
3. 1,25 l Bacara	1	+1350	124	1	0	2	6
4. 0,5 l Bacara+	1						
100 g Hussar+0,5 l Renol	2	+1500	126	1	0	1	2
5. 0,3 l Bacara+60 g Attribut+							
120 g Hussar+vtm	2	+1340	123	7	1	7	0
6. 18,75 g Monitor+							
1,0 tabl Express+vtm	2	+1500	126	37	1	17	1
7. 0,3 l Bacara+100 g Atlantis+							
100 g Hussar+0,2 l Biopower	2	+1550	127	22	0	10	1
Antal försök		5		5	5	5	5
Ogräs g/m ² i obehandlat				59	55	191	269

Spruttidpunkt:

- 1) Höst, grödan 1,5 blad
 - 2) Vår, vid tillväxtens början
- LSD 5 % 460 kg/ha (8 %)

Om försöken (Sveaförsöken)

I årets försök jämfördes olika preparat, preparatblandningar och spruttidpunkter. Ett icke registrerat preparat ingick, Atlantis som innehåller två olika sulfonyleureor, jodsulfuron (ingår i Hussar) och mesosulfuron (ny aktiv substans).

Försöken låg i fält sådda med sorten Harnesk respektive Olivin. Harnesk har en strårlängd på 72 cm och Olivin 87 cm. Kortare sorter släpper igenom mer ljus och konkurrerar därmed sämre mot ogräsen. Skördenivån har dock stor, kanske till och med större, betydelse.

Behandlingarna har utförts vid två tidpunkter, en på hösten och en på våren.

Observera att antal försök där olika ogräsarter ingått inte är lika många, ju fler försök och ju högre ogräsmängd (g/m²) desto säkrare resultat.

Ogräseffekt (Sveaförsöken)

Förekomsten av åkerven i försöken var låg, endast 52 respektive 53 g/m², se tabell 2. Effekten mot åkerven blev mycket god efter samtliga behandlingar, se tabell 4. Det föreligger inte någon skillnad i effekt mellan att behandla mot åkerven på hösten eller på våren, under förutsättning att rätt preparat och dos har valts.

Samtliga behandlingar gav en god effekt mot "samtliga örtogräs". Samtliga behandlingar gav en mycket god effekt mot baldersbrå, snärjmåra, viol och våtarv, förutom Monitor i blandning med Express (led 8) som hade en måttlig effekt på viol.

En delad behandling (höst och vår) har gett en mycket god effekt mot åkerven och samtliga örtogräs, se led 4 i tabell 4. Det är en intressant strategi med tanke på dels den mindre använda mängd preparat på hösten, när risken för utlakning är som störst, dels

Ogräs

den goda bekämpningseffekt som uppnås. Det blir inte heller lika bråttom att komma ut tidigt på våren, eftersom ogräsen är tillbaka-satta av behandlingen på hösten, utan man har större möjligheter att invänta optimala sprutbetingelser.

Skörderesultat (Sveaförsöken)

En behandling gav relativt stor skördeökning (11-53 %), se tabell 2. Skördeökningen på Hånsta var oväntat stor, även med tanke på att grundskörden var lägst, 5 153 kg/ha och ogräsmängden högst, 489 g örtogräs/m².

Skördeökningen efter en behandling var statistiskt säker för samtliga led i båda försöken. Mellan de olika behandlingarna förelåg ingen statistiskt säker skillnad i skörd.

Det finns ingen skillnad i skörd mellan om behandlingen är gjord på hösten, på våren

eller om man har gjort en delad behandling (höst och vår).

Slutsats (Sveaförsöken)

- Det finns många olika preparatalternativ för att bekämpa åkerven med mycket god effekt.
- Det är viktigt att välja rätt preparat utifrån de dominerande ogräarterna, t ex viol.
- En delad behandling ökar möjligheterna att behövsanpassa vårbehandlingen och man kan lugnt invänta optimala sprutbetingelser.
- Skördeökningen efter en ogräsbehandling står många gånger inte i proportion till den uppnådda effekten.

Tabell 4. Plan L5-240. Åkerven och örtogräs i höstvetete, höst och vår. Ogräseffekter. Resultat från 2 försök 2007 i C-län.

Försöksled	Tidp.	Ogräs, rel.tal			Våtarv	Samtliga örtogräs	Åker-ven
		Balders-brå	Snärj-måra	Viol			
1. Obehandlat		100	100	100	100	100	
2. 1,0 l Bacara	1	0	2	2	0	12	
3. 1,25 l Bacara	1	1	6	0	0	9	
4. 0,5 l Bacara+	1						
100 g Hussar+0,5 l Renol	2	0	2	0	0	2	
5. 0,3 l Bacara+200 g Hussar+							
0,5 l Renol	2	0	1	5	0	1	
6. 0,3 l Bacara+100 g Atlantis+							
100 g Hussar+0,2 l Biopower	2	0	1	10	0	3	
7. 0,3 l Bacara+	1						
60 g Attribut+120 g Hussar+vtm	2	0	5	8	0	3	
8. 18,75 g Monitor+							
1,0 tabl Express+vtm	2	0	0	45	0	10	
Antal försök		1	2	2	1	2	
Ogräs g/m ² i obehandlat		364	57	83	51	386	
						52	

Spruttidpunkt:

- 1) Höst, grödan 1,5 blad
- 2) Vår, vid tillväxtens början